

Datum: 18.4.2019

Inšpekcijski nadzori izplačevanja dežurstva in dela preko polnega delovnega časa v javnih zdravstvenih zavodih

Inšpektorji so inšpekcijske nadzore opravili v 12 javnih zdravstvenih zavodih oziroma njihovih organizacijskih enotah, in sicer UKC Ljubljana-Klinični inštitut za radiologijo, UKC Ljubljana-Ginekološka klinika, UKC Ljubljana-Klinični oddelek za anesteziologijo, UKC Ljubljana-Interna klinika, UKC Ljubljana-Nevrološka klinika, UKC Ljubljana-Pediatrična klinika, UKC Ljubljana-Kirurška klinika, Splošna bolnišnica Trbovlje, Splošna bolnišnica Celje, Zdravstveni dom Metlika, UKC Maribor in Zdravstveni dom Šentjur. Inšpektorji so v inšpekcijskih nadzorih ugotovili naslednje nepravilnosti:

- da nekateri javni zavodi ne vodijo evidence dela preko polnega delovnega časa,
- da je bil nekaterim javnim uslužbencem izplačan dodatek za delo preko polnega delovnega časa, čeprav v posameznem mesecu niso opravili potrebnega števila ur rednega dela (kar je predpogoj za izplačilo dodatkov za delo preko polnega delovnega časa) oziroma jim je bil izplačan dodatek za delo preko polnega delovnega časa za več ur, kot bi bili upravičeni po evidenci delovnega časa,
- da v več primerih javni uslužbenci registrirajo le prihode na delo in odhode z dela (za redno delo in delo v dežurstvu), medtem ko v celotnem »pregledanem« obdobju zaposleni niso imeli evidentiranega nobenega zasebnega izhoda ali prihoda na delo, čeprav je evidentiranje delovnega časa določeno v »internem aktu«. Glede na navedeno se pojavlja vprašanje, ali tovrstnih izhodov v tem obdobju dejansko ni bilo ali pa morda v zavodu ne spoštujejo internega pravilnika glede evidentiranja delovnega časa. V primeru, da izhodi obstajajo, niso pa ustrezno evidentirani, ni mogoče ugotoviti, ali javni uslužbenci dejansko opravijo redno delovno obveznost za posamezni mesec in posledično ali so vse obračunane in izplačane nadure dejansko ure preko polnega delovnega časa,
- da prihaja do nepravilnosti pri izdelavi Poročil o opravljenem delu preko polnega delovnega časa/nadurnega dela javnih uslužbencev (saj seštevke ur v poročilih predstavlja zgolj prepis ur iz evidence delovnega časa posameznega javnega uslužbenca in ne seštevke ur dejansko opravljenega nadurnega dela), da v nekaterih javnih zavodih javnim uslužbencem dela preko polnega delovnega časa sploh pisno ne odrejajo (zavodi pa inšpektorjem tudi niso predložili/izkazali odredb za nadurno delo) oziroma javni zavod ni predložil ustreznih aktov, ki bi bili podlaga za odreditev in izplačilo nadurnega dela (za nadure, ki niso bile označene z NZV, neprekinjeno zdravstveno varstvo),
- da ponekod javni uslužbenci (primer: radiološki inženirji) v času stalne pripravljenosti ne evidentirajo prihodov na delo in odhodov z dela, pač pa so jim učinkovite ure v času odrejane stalne pripravljenosti priznane v skladu s sklepom strokovnega kolegija (glede na časovno vrednotenje posameznega posega). Javni zavod nadur ne izplačuje glede na dejansko opravljeno delo, ampak glede na število opravljenih posegov (ki jih preračuna v nadure, kar pa ni pravilno).
- da v nekaterih primerih javni uslužbenci ne evidentirajo dela preko polnega delovnega časa, nadure pa se jim obračunajo kot »ambulantne ure ali »ure na osnovi posegov ali preiskav« (npr. ne evidentirajo »ambulantnih« nadur in nadur, ki so bile obračunane na podlagi »preiskav« oziroma »posegov«, kot je to določeno v »internem aktu zavoda«, ki določa, da se delovni čas evidentira, da se mora vsak delavec ob prihodu na delovno mesto in ob odhodu z delovnega mesta obvezno evidentirati s svojo identifikacijsko registrirano kartico oziroma ravnajo v nasprotju z »organizacijskim navodilom zavoda«, v katerem je določeno, da se identifikacijska kartica uporablja za evidentiranje prihodov, odhodov, službenih

izhodov, privatnih izhodov, dela preko polnega delovnega časa, dela v dežurstvu in v stalni pripravljenosti),

- da nekateri javni zavodi ne izplačujejo nadur/dela preko polnega delovnega časa glede na dejansko opravljeno delo, ampak glede na opravljene storitve, ki jih preračunajo v nadure (za posamezno storitev je preračunana vrednost v EUR na zdravnika, VMS in administracijo), kar ni v skladu s 45. členom Kolektivne pogodbe za javni sektor, ki določa, da se dodatek za delo preko polnega delovnega časa obračunava le za čas, ko javni uslužbenec dela preko polnega delovnega časa,
- da prihaja do nepravilnosti pri izplačilu dela preko polnega delovnega časa v nadstandardni ambulanti, saj javni zavod vrednost raziskovalne nadure v posameznem raziskovalnem projektu določi za vsakega zaposlenega glede na mesto v raziskovalni skupini in glede na plačni razred javnega uslužbenca, nadur pa ne izplačuje redno/mesečno, kar ni v skladu z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (število ur x bruto urna postavka za (osnovno plačo za obračun + C010 + C020 + C040 + (C050 ali C051 ali C052) + C150) / Z050 + C120)),
- da so bile javnim uslužbencem napačno obračunane nadure za čas opravljanja preiskav in posegov ob sobotah in nedeljah, ki jih je zavod preračunal v nadure, čeprav si javni uslužbenci časa, ko so izvajali preiskave in posege, sploh niso evidentirali (kar je v nasprotju s 45. členom Kolektivne pogodbe za javni sektor). Kot podlaga za izplačilo dela preko polnega delovnega časa sta bila npr. uporabljena dokumenta/Seznam zdravnikov, dipl. inž. rad. in administracije, ki so opravljali dodatne preiskave ob sobotah in nedeljah (MR, CT) in dopis/Nadure za opravljene odvzeme krvi in preglede-Urgentni center« (javni zavod pa je na podlagi teh dveh dokumentov opravljene preiskave in posege preračunal v nadure),
- da so v enem primeru javni uslužbenci za čas od 7.15 do 8.00 ure večkrat prejeli dvojno plačilo, in sicer kot redno delo in kot pripravljenost na delo oziroma pripravljenost/opravljeno delo (delo preko polnega delovnega časa/nadurno delo),
- da v nekaterih javnih zavodih prihaja do nepravilnosti pri evidentiranju začetka neprekinjenega zdravstvenega varstva ob sobotah in nedeljah, ko se javnim uslužbencem čas od 7.00 do 7.30 ure evidentira kot predaja dela in upošteva kot 0,5 ure rednega dela (gre za prekrivanje), čeprav javni uslužbenci niso bili prisotni na delovnem mestu,
- da je v enem primeru javni zavod napačno upošteval dnevno delovno obveznost javnih uslužbencev/zdravnikov od 7.30 ure (namesto od 8.00 ure) in je javnim uslužbencem avtomatsko dnevno prištel 0,30 ure iz naslova priprav na delo (ki pa jih javni uslužbenci niso opravili v zavodu, kar je razvidno iz evidence prisotnosti na delu). Zato je bil javnim uslužbencem neupravičeno izplačan dodatek za delo preko polnega delovnega časa (iz naslova priprav na delo, ki jih javni uslužbenci niso opravili v skladu z določbo drugega odstavka 33. člena Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji, ki določa, da imajo v okviru dnevnega delovnega časa zdravniki diagnostiki in terapevti pravico do enourne strokovne priprave za delo v zavodu in v nasprotju z določbo četrtega odstavka 32. člena ZSPJS, ki določa, da javnemu uslužbencu dodatek za delo preko polnega delovnega časa pripada le za čas, ko dela v času, ki je manj ugoden). V »internem aktu zavoda« pa je napačno določeno, da se strokovna priprava na delo lahko izvaja tudi izven zdravstvenega doma, saj je to v nasprotju z drugim odstavkom 33. člena Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v Republiki Sloveniji in v nasprotju s tretjim in četrtem odstavkom 29. člena Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije, ki med drugim določata, da se strokovne priprave izvajajo na delovnem mestu oziroma v zavodu in so del delovnega procesa v delovnem času,
- da je do nepravilnosti prišlo tudi v primeru, ko je javni uslužbenec opravljal redno delo, v istem času pa je imel v »registrirni uri« zabeleženo, da je opravljal nadurno delo (30 minut), kar pomeni, da mu je bilo tistega dne 0,5 ure obračunano in izplačano dvakrat (kot redno delo in kot nadurno delo),
- da nekateri javni uslužbenci ne izvajajo neprekinjenega zdravstvenega varstva v obliki, kot je določeno v »internem aktu« o neprekinjenem zdravstvenem varstvu (po internem aktu gre za dežurstvo v kombinaciji z izmenskimi delom, dejansko pa je bilo delo prikazano kot nadurno delo),
- da je bilo javnim uslužbencem delo, ki je bilo planirano kot dežurstvo in v regulatorju delovnega časa evidentirano kot neprekinjeno zdravstveno varstvo (vendar je dejansko predstavljalo dežurstvo), obračunano in izplačano kot O010 »NZV – dan«, O031 »NZV – nedelja« in O032 »NZV – praznik«), kar ni skladno s šestim odstavkom 32. člena ZSPJS in Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju. Šifre izplačil O se namreč nanašajo na sodnike in državne tožilce in pomenijo dežurstvo na

- rednem delovnem mestu s polnimi dodatki C100, C110 in C111 (zato bi javni zavod moral za plačilo upoštevati dežurna delovna mesta in polovične dodatke C100, C110 in C111),
- da je bil javnim uslužbencem na dežurnih delovnih mestih neupravičeno upoštevati tudi položajni dodatek,
 - da je prišlo tudi do primerov dvojnega plačila (hkrati dopust in nadure ter hkrati redno delo in nadure),
 - da obračun dela preko polnega delovnega časa (E010), dela preko polnega delovnega časa/nočno (E020), dela preko polnega delovnega časa/nedelja (E030), dela preko polnega delovnega časa/dela prost dan (E031), dela preko polnega delovnega časa/nedelja-nočno (E040) in dela preko polnega delovnega časa/dela prost dan-nočno (E041) ni bil v skladu z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju (saj je bila nepravilno izračunana bruto urna postavka za obračun, kot osnova je bila uporabljena osnova za izračun nadomestila plače v breme delodajalca – tekoči mesec/Z120, namesto osnovne plače za obračun/Z070, dodatka za delovno dobo/C020, dodatka za specializacijo, magisterij ali doktorat/C040, položajnega dodatka/C010) in pri obračunu je bila uporabljena mesečna delovna obveznost/Z051, namesto povprečne mesečne delovne obveznosti/Z050,
 - da so bile na plačilnih listah pri obračunu ur dela preko polnega delovnega časa zapisane tudi normirane ure (čeprav normiranje ur ne velja za obračun dela preko polnega delovnega časa, pa tudi ne za dodatke, ki so vezani na obračun dela preko polnega delovnega časa), kar ni v skladu z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju,
 - da je bila na plačilnih listah javnih uslužbencev napačno zapisana mesečna delovna obveznost/Z051 (npr. 174 ur), čeprav je le-ta v posameznem mesecu znašala npr. 168 ur, 184 ur, 160 ur, 176 ur (povprečna mesečna delovna obveznost pa je bila zapisana pravilno), kar ni v skladu z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju,
 - da so bila na plačilnih listah javnih uslužbencev napačno poimenovana izplačila (npr. »Nad.delavnik-ambulatne«, »Nad.delavnik-pripravljenost«, »Nad.del.posegi,dod.prog.«, »Nad.noč delavnik prip.«, »Nad.del.dež.sobota«), kar ni v skladu z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju,
 - da so javni zavodi pri določitvi bruto urne postavke za obračun dela preko polnega delovnega časa in za obračun dodatka za stalno pripravljenost javnim uslužbencem, ki imajo določen krajši delovni čas (157 ur mesečno oziroma 36 ur tedensko), napačno upoštevati povprečno mesečno obveznost 157 ur (namesto 174 ur), kar je v nasprotju z drugim in tretjim odstavkom 6. člena Uredbe o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju, ki določata, da se povprečna mesečna delovna obveznost za polni delovni čas določi na podlagi 40 delovnih ur na teden in znaša 174 ur in da se pri izračunu bruto urne postavke za funkcionarja oziroma javnega uslužbenca, ki opravlja delo v skrajšanem delovnem času, ki se v skladu z zakonom, podzakonskim predpisom ali kolektivno pogodbo šteje kot polni delovni čas, upošteva povprečna mesečna delovna obveznost 174 ur,
 - da je bil javnim uslužbencem izplačan dodatek za delo preko polnega delovnega časa za delo (dežurstvo), ki je bilo opravljeno neprekinjeno od zadnjega dne v mesecu na prvi dan naslednjega meseca (iz obračunov plače pa ne izhaja, da se obračunani in izplačani dodatki za delo preko polnega delovnega časa nanašajo na dve obdobji/na dva meseca),
 - da plačilne liste niso skladne z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju, saj iz njih ni razvidno obračunsko obdobje (mesec in leto) na katero se posamezna vrsta izplačila nanaša oziroma posamezne vrste izplačil niso poimenovane v skladu z uredbo (npr. vrsta izplačila E010 je poimenovana »nadurno delo« oziroma »nadure nmp«, namesto delo preko polnega delovnega časa),
 - da vrednotenje dela v času opravljanja dežurstev ni bilo določeno v konkretnih aktih javnih uslužbencev (kar je v nasprotju z drugim odstavkom 3. člena ZSPJS), glede na to, da v pogodbah o zaposlitvi javnih uslužbencev niso bila določena delovna mesta, na katerih javni uslužbenci opravljajo dežurstvo in niso bili določeni plačni razredi za »dežurna« delovna mesta (v primerih, ko se neprekinjeno zdravstveno varstvo izvaja v obliki dežurstva).